

Het Gabriel-Maan-Tijdperk

1525-1879

Marc van Delft

Juli 2022

72 - JÄHRIGE GEISTER DER ZEIT

	<i>Stier</i>		<i>Widder</i>		<i>Fische</i>	
30°	-2907	Merkur	-747	Sonne	1413	Mars
29°	-2835	Venus	-675	Mars	1485	Jupiter
28°	-2763	Sonne	-603	Jupiter	1557	Saturn
27°	-2691	Mars	-531	Saturn	1629	Mond
26°	-2619	Jupiter	-459	Mond	1701	Merkur
25°	-2547	Saturn	-387	Merkur	1773	Venus
24°	-2475	Mond	-315	Venus	1845	Sonne
23°	-2403	Merkur	-243	Sonne	1917	Mars
22°	-2331	Venus	-171	Mars	1989	Jupiter
21°	-2259	Sonne	-99	Jupiter	2061	Saturn
20°	-2187	Mars	-27	Saturn	2133	Mond
19°	-2115	Jupiter	+45	Mond	2205	Merkur
18°	-2043	Saturn	117	Merkur	2277	Venus
17°	-1971	Mond	189	Venus	2349	Sonne
16°	-1899	Merkur	261	Sonne	2421	Mars
15°	-1827	Venus	333	Mars	2493	Jupiter
14°	-1755	Sonne	405	Jupiter	2565	Saturn
13°	-1683	Mars	477	Saturn	2637	Mond
12°	-1611	Jupiter	549	Mond	2709	Merkur
11°	-1539	Saturn	621	Merkur	2781	Venus
10°	-1467	Mond	693	Venus	2853	Sonne
9°	-1395	Merkur	765	Sonne	2925	Mars
8°	-1323	Venus	837	Mars	2997	Jupiter
7°	-1251	Sonne	909	Jupiter	3069	Saturn
6°	-1179	Mars	981	Saturn	3141	Mond
5°	-1107	Jupiter	1053	Mond	3213	Merkur
4°	-1035	Saturn	1125	Merkur	3285	Venus
3°	-963	Mond	1197	Venus	3357	Sonne
2°	-891	Merkur	1269	Sonne	3429	Mars
1°	-819	Venus	1341	Mars	3501	Jupiter

Hierboven de indeling van Emil Pales van de planeten-tijdgeest-aartsengel-tijdperken: Het 72-jarige ritme, - en het ritme van 354 jaar op blz. 22

OVER HET GABRIEL-MAAN-TIJDPERK 1525-1879

Marc van Delft

juli 2022

INLEIDING

In mijn laatste brochure over het [Zachariel-Jupiter-tijdperk](#) – 1989-2061, over de huidige tijd, het ‘Koning Arthur-tijdperk’ van de ‘Homo Universalis’ en het Verenigd Europa etc. gaf ik een korte karakteristiek van de eerdere tijdperken vanuit de visie van *Emil Pales*. (DIE SIEBEN ERZENDEL, - zie blz. 23)

Ik stelde daar in ook dat men het planetenkarakter van de kunst-perioden, de mode etc. beter aan de kleine tijdperken van 72 jaar kan ervaren als aan de grote 354 jaars-tijdperken die Steiner beschrijft.

Ik gaf in deze brochure korte karakteristieken van de planeet-invloeden van de verschillende kunst-perioden, aldus:

Karakteristieken van de 72-jarige planetentijdperken

-Renaissance, Jupiter / Zachariel, 1485-1557, tijdperk van de grote genieën, Leonardo da Vinci, de Homo Universalis, de grote koningen, Karel V, Frans I, wijsheid, verheven koormuziek, ronde koepels, etc.

-Saturnus / Orifiel, 1557-1629, noodlottig tijdperk van de opkomst van Puritanisme, Calvinisme, heksenverbrandingen, Phillips II, contrareformatie, religieus fanatisme en dogmatisme, zwarte mode, Rembrandt en zwart-bruine schilderijen, de *80- en 30-jarige oorlog*.

-Het dubbele Gabriel-Maan-tijdperk, Barok, 1629-1701, pruiken, poeders, ronde vormen, Rubensvrouwen, baby-engeltjes, jurken, verwijfdheid, decadentie, Versailles en Lodewijk XIV, stromende muziek zoals Bach, golfvormen, krullen, Neptunes-fonteinen, etc.

-Verlichting, rococo, 1701-1773: Mercurius / Raphael, bv. Haydn, Scarlatti, Potsdam: het vrolijke kasteel Sans Souci, humor, speelsheid, het presto tempo, Stamiz, de komische opera, Mozart, etc.

-Vroeg-romantiek, Venus / Anael, 1773-1845: Tijdperk van de verliefde jonggestorven Duitse en Engelse dichters en componisten van liefdesliederen, Shelley, Keats, Goethe, Schiller, Klopstock, Schubert, Chopin, Mendelssohn, Schumann, Berlioz, Beethoven, en de vrouwelijke romanschrijsters zoals Jane Austen, Brontë, etc.

-Hoog-romantiek, 1845-1879, klein Zonne-Michaels-tijdperk, (en groot maantijdperk) realisme, culturele bloeitijd van de grote Romantische symfonie-componisten, Brahms, Bruckner, Dvorak, Tsjajkowsky, en grootheden als Wagner, Berlioz, Liszt, Verdi, etc.

-Laatromantiek, de ‘duizelingwekkende jaren’, een dubbel Michaels-Zonne-tijdperk, 1879-1917, tijdperk der grote genieën, opkomst v.d. Theosofie, Antroposofie, Art Nouveau, Symbolisme, Impressionisme, Mahler, Debussy, Ravel, vr. Strawinsky, Sibelius, Puccini, Scriabin, Rachmaninow, Couperus, de tachtigers, Horta, Gaudi, Steiner, etc.

-1917-1989, Mars-Samael-tijdperk, Modernisme, Nieuwe zakelijkheid, Modernisme, Futurisme, Expressionisme, ijzer-, staal- en beton-literatuur, Bordewijk, Elschot, Art Deco, Jazz, musical, avantgarde-kunst en -muziek, fascisme, nazisme, bolsjewisme, Maoïsme, Polpot, 1^e en 2^e wereldoorlog, koude oorlog, massaslachtingen, revoluties, etc.

-1989-2061, Jupiter-Zachariel-tijdperk, Verenigd Europa, etc.

Het lange Gabriel-tijdperk – 1525-1879

Ik beschreef in mijn brochure over het *Zachariel-tijdperk* ook dat het van **1525-1879** tegelijkertijd een *lang Gabriel-Maantijdperk* was.

Maar het was mij nog niet helemaal duidelijk waar dat zich nu precies overal in uitte....

Daarom heb ik het boekje van Emil Pales nog maar eens ter hand genomen om te zien of ik dat nu beter zou kunnen begrijpen.

Nu is de Maan de heerser over Kreeft, en het treft dat het momenteel 5 juli [2022] is, de zomerse Kreeft-tijd dus, dus een prima moment om dit vraagstuk eens onder de loep te nemen...

HET MATERIALISME – 1525-1879

Wel, en volgens Steiner staan de *12 dierenriemtekens* voor de *12 filosofieën*, en *Kreeft* verbindt hij met de filosofie van het *MATERIALISME*, (dus een sterke invloed van *ahriman*)....

Het treft dus dat de periode 1525-1879 bij uitstek het tijdperk van het *materialisme in het denken*, en van de grote natuurwetenschappelijke ontdekkingen, anatomie, en experimentele wetenschap is.

Denk aan het schilderij van Rembrandt: ‘de anatomische les’....

In die zin was het ook een ‘duister’ tijdperk....

HOLLAND ALS KREEFTLAND

Opmerkelijk is dat *Holland* astrologisch ook onder de *Kreeft* valt, en Holland was ook het land waar *veel grote wetenschappers en geleerden* leefden die hun bijdrage aan de (materialistische) wetenschap hebben geleverd. (bv. Hugo de Groot, A. van Leeuwenhoek)

Opmerkelijk is het feit dat Holland qua kunst, na de 16^e eeuw was vervallen tot een bedenkelijk niveau van kleinburgerlijke ‘dominees-dichters’, (en figuren als ‘Betje Wolf en Aagje Deken’)...

[de ‘Max Havelaar’ van Multatuli geldt als een uitzondering...]

Pas als de tijdgeest van het grote Gabriel-tijdperk in 1879 naar het grote Michaels-tijdperk overgaat zien wij in Holland een groots op-
leven van de kunst in het opkomen van de laatromantische dichtkunst, van de ‘*Tachtigers*’, grote schrijvers en dichters als Kloos, Jacques Perk, [Ik ben geboren uit zonnegloren, en een zucht van de ziedende zee], ‘de kleine Johannes’ van Frederik van Eeden, Couperus, later Adriaan Roland Holst, en natuurlijk de Art Nouveau architectuur, en grote symbolistische schilders als Jan Toorop en vele anderen.

Het lijkt er wel op of de Nederlandse volkziel door dat Kreeft-karakter, zich van het Gabriel tijdperk moest ontdoen en de invloed van Michael moest ontvangen om zich aan het bedenkelijke klein-burgerlijke niveau van de ‘dominees-dichters’ te ontworstelen....

RUDOLF STEINER EN HET ‘PHILISTERTUM’

Rudolf Steiner had erg veel last van die Gabriel-materialisme invloed, want hij klaagt vaak over de *kleinburgerlijkheid*, het ‘Philistertum’, wat als uitvloeisel van het Gabriel-tijdperk moet worden gezien, want in een ander boek: ‘Van Gabriel naar Michael’, las ik dat de benepen, materialistische, brave 19^e eeuwse klein-burgerlijkheid (‘Herr Biedermeier’), door Multatuli zo meesterlijk neergezet als de figuur van ‘Droogstoppel’ [makelaar in koffie] een typisch uitvloeisel was van het *Gabriel-tijdperk* (wat na 1879 blijkbaar nog steeds doorwerkte).

ZILVER – SPIEGELEN – REALISTISCHE SCHILDERKUNST

De *Maanfase* hangt samen met de baby-fase van *0-7 jaar*, en dat is de fase van de *nabootsing*, het *spiegelen*, want de Maan hangt samen met *zilver*, en *zilver spiegelt*, spiegels zijn van zilver.

Maan-Gabriel-periodes zijn vaak *bloeiperiodes* van de *realistische schilderkunst*, die de realiteit probeert te spiegelen, dus de periode 1525-1879 was ook een enorme bloeiperiode van de realistische schilderkunst, van Michelangelo, Rembrandt, Vermeer, tot de Pre-Rafaelieten, zien we vele meesterlijke schilders die op perfecte wijze de wereld konden weergeven. ¹

---

¹ En denk aan schilders als: Rubens, Rembrandt van Rijn, Jan Steen, Breughel, Albert Bierstadt, Caspar David Friedrich, Schinkel, Dante Gabriel Rossetti, John Constable, Caravaggio, Jean-Auguste-Dominique Ingres, Goya, Gabriel Metsu, Paulus Potter, Eugène Delacroix, le Brun, Hans Holbein de Jonge, Velazquez, Géricault, Gerard Dou, Titiaan, Millet, Rogier vd Weyden, Mesdag, Thomas Gainsborough, Ruysdael, Tintoretto, Gustave Moreau, Albrecht Dürer, Diego Velázquez, James Abbott McNeill Whistler, Ilya Repin, Gustave Courbet, Nicolas Poussin, William Blake, Jean-Antoine Watteau, Jacques-Louis David, Pieter Bruegel de Oude, Theodore Géricault, Camille Corot, Georges de la Tour, Artemisia Gentileschi, Jean François Millet, Frans Hals, Claude Lorrain, Vincent van Gogh (1e periode) e.v.a.

De schilderkunst van het Michaels-tijdperk

Als in de 19e eeuw dan de op zilver gebaseerde *fotografie* wordt uitgevonden, dan hebben we de meest perfecte manier gevonden om de wereld na te bootsen, en als dan in **1879** het *Michaels-Zonne-tijdperk* begint, dan beseffen de schilders dat het nabootsen van de buitenwereld niet meer nodig is en begint met Van Gogh, Monet, Munch, Franz Marc e.a. het besef dat men via de schilderkunst *andere werelden* en de *vrije fantasie* kan gaan verbeelden in de schilderkunst.

HEDONISME – DECADENTIE – GENOTSZUCHT - ORGIES

Een *kind* in de fase van **1-7** is ook eenzijdig gefixeerd op de fysieke buitenwereld en zijn meest *primaire driften*, Maan-Gabriel-tijdperken kenmerken zich behalve het materialisme in het denken ook door het materialisme in het doen, in de zin van *genotszucht*, het *hedonisme*. Pales verwijst ook naar Nero en Lodewijk XIV, en in mijn Zachariel-boekje wijs ik erop dat beide dictators gericht waren op veel geld-verspilling aan feesten, taarten, decadente, dure, protserige, barokke en weelderige kunstvormen, en uitpattingen van genotszucht (orgies).

Ik wees al op *Billie Turf* als voorbeeld van het *ultieme Maantype*, tegenover *meester Kwel* als streng en straffend *Saturnus-type*.

Kortom ook het streven naar geld, bezit en genot [epicurisme] is blijkbaar een uitvloeisel van de Maan-Gabriel-invloed.

ISLAM – JODENDOM - PROTESTANTISME

Interessant is ook dat Pales zegt dat de *Islam* (met *maansymbool!*) en ook het *Jodendom* een inspiratie van *Gabriel*, van de *Maangod* is.

In 610 krijgt *Mohammed* tijdens een *Gabriel-Maan-periode* (549-621) zijn *Islam-Gabriel-visioen*. (*het kromzwaard=maansymbool*)

Opmerkelijk is dat de islam ook tijdens de lange Gabriel-periode van 1525-1879 weer een enorme opmars maakte en in de 1683 zelfs tot voor de poorten van Wenen was doorgedrongen!

Je krijgt de indruk dat de *monotheïstisch godsdiensten* sterk onder invloed van Maangoden / -Godinnen staan, want *Jahwe*, Jehova, de God van de Joden was volgens Steiner een *Maangod*.

En het *Jodendom* van *Abraham* ontstond ook in een *Gabriel-periode*.

Nu zien we dat het *Calvinisme* en *Puritanisme* enerzijds in een (klein, 72 jarig) streng Saturnus-Orifiel-tijdperk is ontstaan, maar anderzijds ook in een *groot Gabriel-tijdperk*.

Het protestantisme is veel monotheïstischer als het katholicisme bv. want daar mag je alleen maar over ‘God’ praten, dus er zijn veel *overeenkomsten* tussen *Protestantisme, Islam* en *Jodendom*.

Dat zijn allemaal uitvloeisels van de *Gabriel-Maangoden-invloed*.

Vandaar dat we in het *Kreeft-land Holland* dat *calvinisme* zien ontstaan en dat het het land wordt van de ‘domineesdichters’, van Droogstoppel, en van extreme kleinburgerlijkheid, materialisme, de koopmansgeest, benepenheid, braafheid, en gelddorst, etc. ....

TONEELSPEL - ROMANS

Emil Pales wijst er echter ook op dat Gabriel de inspirator is van *toneelspelers, toneelstukken, literatuur* en *romanschrijvers* e.d.

Zo was *Molière* de grote toneelschrijver van het *Barok-tijdperk* ten tijde van Lodewijk de 14e.

Denk ook aan de romanschrijvers zoals de Engelse romanschrijfsters en bv. Tolstoi en Dostojewsky.

Als grote schrijvers / vertellers van het Gabriel-tijdperk noemt Emil Pales ook nog:

Victor Hugo, Honoré de Balzac, Charles Dickens.

Maar men kan ook denken aan Shakespeare, Alexandre Dumas, Karl May, Jules Verne, Émile Zola, Walter Scott, Robert Louis Stevenson, Lord Byron, en vele anderen.

De maanfase van 0-7 is ook de fase van *het spelende kind* en de *ongebreidelde kinderlijke fantasie*, dus Gabriel inspireert ook de *schrijvers* tot de *fantasie* voor hun verhalen.

BEKENDE SCHRIJVERS UIT HET GABRIEL-TIJDPERK 1525-1879

Duitse schrijvers: Heinrich Heine, E.T.A. Hoffmann, Friedrich Hölderlin, Gotthold Ephraim Lessing, Novalis, Goethe, Schiller;

Engelse schrijvers: John Milton, William Blake, Jonathan Swift, Emily Brontë, Anne Brontë, Charlotte Brontë, Jane Austen, Rudyard Kipling, William Somerset Maugham, Daphne du Maurier;

Franse schrijvers: François Rabelais, Pierre Corneille, Racine, Voltaire, Giacomo Casanova, Jean de la Fontaine, George Sand, Guy de Maupassant, Gustave Flaubert, Charles Baudelaire, Charles de Coster, Alphonse de Lamartine, Stéphane Mallarmé, Paul Verlaine;

BESPIEGELINGEN

Het *denken* en de *hersenen* zijn een gave van Gabriel / de Maaninvloed, en de hersenen ‘spiegelen’ de buitenwereld, vandaar dat men het vaak heeft over ‘bespiegelingen’....

K6.1 ARTEMIS

De maan & Artemis / Diana, de Godin van de jacht en de maan
(Artemis is de Godin van de natuur en ook de beschermvrouwe van de zwangere vrouwen, die kinderen baren...)

VAN GABRIEL NAAR MICHAEL

Vanuit het eerder aangehaalde boekje ‘Von Gabriel zu Michael’² zien we dat vanuit de antroposofie de volgende polariteit wordt beschreven aangaande de beide door Rudloff als polair beschreven planeet-aartsengel-invloeden. (Michael en Gabriel)

Men moet daarbij aantekenen dat in deze visie de aartsengel *Michael* ook wel veel kenmerken vertoont van het *Saturnus-archetype*.

Denk daarbij aan de *innerlijke orgaanwerkingen* van de planeten:

De *maanwerking* heeft te maken met de *erfelijkheid*, de seksualiteit, de *geslachtsorganen*, het zich voortplanten, de lichamelijke voortplanting, en de voortzetting van de mens via de *familiebanden*, vader-moeder-kind, vooral *moeder-kind*, en de voortzetting via oma, opa, voorouders, en voortgezet in kinderen, kleinkinderen, etc.

In *oude culturen* was er sprake van een *matriarchaat*, van de *Maangodin Artemis-Diana*, bv. in het Oeroude India, het *Kreeft-tijdperk*, en daarvoor; en bij *natuurvolkeren*, met *voorouderverering* bv. bij de Chinezen, en alle oude- en natuurvolkeren, in *Afrika*, waar ook het ‘familie-opstellingen’ vandaan komt (de maan-connecties).

Vandaar dat *Gabriel* aan *Maria* verschijnt om haar te vertellen dat zij een kind verwacht.

---

² Rudloff, Diether: von Gabriel zu Michael
von Gabriel zu Michael - Zur kulturellen Signatur des 19. Jahrhunderts.
Diether Rudloff
Verlag die Kommenden, 1982.
ISBN: 3782302087

Onze vroegere huisarts dokter Soesman zei tegen mijn moeder, die altijd erg met haar kinderen (en ook haar moeder) bezig was, dat ze wel erg ‘Gabrielisch’ (=familieziek) was, wat voor een antroposoof ‘not done’ is, want die moeten juist ‘Michaelisch’ zijn, en zich op het IK en de geest van de medemens richten en niet op de lichamelijke afkomst en de familiebanden, dat wordt in die kringen vaak gezien als ‘ouderwets’ en behorende tot het verleden.

De zuidelijke volkeren, die nog vanuit de *gewaarwordingsziel* leven zijn ook erg *Gabrielisch* en leven vaak in *grote familieverbanden*.

De noordelijke bewustzijnsziele-volkeren hebben zich daarvan losgemaakt en leven meer als *zelfstandige mensen*, vaak alleen wonend, en zijn in die zin dus meer ‘Michaelisch’.

De **Zon** [Michael] in de mens hangt samen met het **hart** en de **bloedsomloop** en het **bloed**, dat is de drager van het zelfstandige IK.

W. F. Veltman beschrijft in zijn boek ‘mensen en planeten’ de polaire werkingen van de planeetkrachten in de mens:

De **maanwerking** is aards-lichamelijk HORIZONTAAL – werkend in de voorouders en de nakomelingen, erfelijkheid, via de moeder-kind-relatie via de geslachtorganen, de bevruchting en kinderen baren etc.

De **Saturnus-werking** is a.h.w. VERTICAAL, het is de verhouding van de individuele mens met God, de *geest*, met de geestelijke wereld, in samenhang met het *individuele karma* vanuit eerdere incarnaties.

Door de Saturnus-kracht incarneert het goddelijke IK [via het kruinchakra...] vanuit de geestelijke wereld in het [achter-] hoofd van de mens. (verticaal, denk aan de U-/oe-klank en U-eurithmie-gebaar...)

Daar vormt de Saturnus-kracht het *skelet* en in de botten wordt het *bloed* geboren, de drager van het IK. Wat tenslotte sterft in de *milt* [het Saturnus-orgaan] .

En het bloed wordt weer door de *zonnekracht* vanuit het hart [het hart is een stuw] en door de bloedsomloop door het lichaam gestuurd.

Zo zie je dat zowel *Zon* als *Saturnus* samenhangen met de INDIVIDUELE mens, en zijn individuele karma. (Michael...)

Gabriel staat voor het *verleden*, het *paradijs*, waar de mens vanuit de natuur lichamelijk zijn afkomst heeft.

Michael als *zieweweger na de dood* en *het laatste oordeel* staat voor de *toekomst*, als Hij oordeelt over de Geest, het IK van de mens.

Hans Memling: Het laatste oordeel met Michael als zieweweger

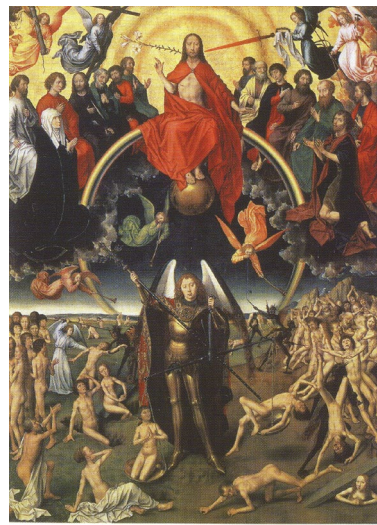
Zo staat *Gabriel* voor de *geboorte*, en *Michael* voor de *dood*.

Gabriel [Maan] staat voor de **jeugd** en **Michael** (Zon en Saturnus) voor de **volwassenheid** en de **ouderdom**. (volgens Rudloff)

Nu hangt die **Gabriel-stroom** samen met het **verleden**, de **erfelijkheid**, en van daaruit met families, stammen, ras, **volkeren** en **nationalisme**.

Michael hangt samen met de **toekomst**, de individuele mens, en van daar uit met het **kosmopolitisme**, de individuele mens als wereldburger, en de toekomst van de mensheid als één geheel waarbij rassen en volkeren langzamerhand steeds meer gaan oplossen en verwateren.

(Michael, het aangezicht van Christus is aanwezig bij de kruisiging, hij weegt de zielen na de dood en op de **DIES IRAE**, en Hij strijdt met de draak/ahriman...)

GABRIEL EN HET NATIONALISME / VORSTENHUIZEN

Dankzij de *Gabriel-werking* van 1525-1879 zijn in Europa de *volkeren* en de *natiestaten* ontstaan en de *koningshuizen* die via *erfelijke lijnen* hun macht voortzetten, het *nationalisme* en het *folklorisme* wat uit de nationale bewegingen voortkwam is een werking van Gabriel. (het werkte nog steeds door in de 20^e eeuw)

Het was voor de ontwikkeling van **Europa** nodig om via deze Gabriëlsche werkingen een werelddeel te worden met duidelijke *verschillende volkeren, culturen, talen en gebruiken*.

Dat is iets kenmerkends voor Europa en is op deze wijze in geen enkel ander werelddeel zo duidelijk ontstaan.

EUROPA TUSSEN OOST EN WEST – RAS-VOLK-IDEAAL

In de oude tijd leefde men vanuit het ‘rassen-bewustzijn’, heel Maanachtig dus, volk en ras was nog een, het eigen volk (ras) zag men als superieur, als ‘echte mensen’, ‘übermensen’, ‘het uitverkoren volk’, en de andere volkeren waren ‘untermensen’, ‘goyim’, men keek neer op bv. Filistijnen of Samaritanen, dat waren geen echte mensen...

Dat gold niet alleen maar voor het Joodse volk, maar zo dachten in voor-christelijke tijden alle ras-volkeren over het eigen ras-volk.³ De Chinezen zijn dan bv. ‘het rijk van het midden’....

In Europa ontstaan de natiestaten waarbij in elk land een ander volk woont met zijn eigen taal en gebruiken, maar dat is niet een ‘ras’ (=lichaam), het ‘volk’, dat beleeft men vanuit de *ziel*, men ‘voelt’ zich een ‘Fransman’, of ‘Engelsman’, men is trots op het eigen volk of land, maar men heeft ook respect voor andere volkeren en landen.

---

³ Alleen zijn er Joden (Farizeeërs) die er nog steeds in geloven ‘het uitverkoren volk’ te zijn met als missie om de baas te worden over de hele wereld, en dat de Messias zou komen om dat te realiseren. (en dat is niet wat Christus bracht...) Ze ontkennen Christus als de Messias omdat deze juist de boodschap bracht van de naastenliefde voor alle mensen op de wereld. (de Michaelische zonne-impuls)

De Farizeeërs geloven echter nog steeds dat de ‘Messias’ nog moet komen, en dat deze in Jeruzalem zijn wereldregering zal vestigen. Daar komt het *zionisme* uit voort omdat dit alleen kon als ‘de Joden’ in Israel zouden wonen.

In Amerika ontstond een smeltkroes van volkeren en rassen, die allemaal door elkaar heen wonen, er zijn dus geen natiestaten, maar men voelt zich toch ‘Amerikaan’ (of ‘Canadees’), niet door het ras of het volk, maar door de trouw aan een ideaal (= geest....)....

Zo ontstond er een driedeling in de wereld, waarbij men in het Oosten meer vanuit het oude ‘racisme’ leeft, in het Midden [Europa] vanuit nationalisme / het volk, en in het westen is er een smeltkroes waar men leeft vanuit een ideaal, bv. ‘the American way of life’...

De nationale bewegingen in het Gabriel-tijdperk

In het *Gabriel-tijdperk* 1525-1879 lag dus de nadruk op het ontstaan van de nationale staten, bv. ‘Frankrijk voor de Fransen’ ed.

Er ontstaan ook nationale bewegingen van kleine onderdrukte volkjes die ook een eigen natiestaat willen, zoals Duitsland, Hongarije, Polen, Finland, Italië, Bohemen, Slowakije, Servië, etc.

Elk met haar eigen nationale muziek, dans, taal, cultuur etc.

MICHAEL EN HET KOSMOPOLITISME

In 1879 begint echter het (grote) Michaels-tijdperk, en volgens Steiner inspireert Michael ertoe om vanuit het zelfstandige IK, vanuit de geest te leven, en in iedere medemens, onafhankelijk van volk, ras, stam, en familie een goddelijk IK-wezen te zien wat men respecteert.

Michael staat dus voor het *kosmopolitisme*, of zo men wil, door de invloed van Michael ontstaat de tendens tot het *globalisme*.

Wat natuurlijk niet wil zeggen dat er een tirannieke technocratische wereldregering moet komen, want dat is het plan van *ahriman* om van de gehele mensheid *transhumanistische robots* in *the matrix* te maken.

Voorlopig zullen de volkeren nog in natiestaten te wonen, en het vermengen van volkeren dient op een langzame, natuurlijke manier te geschieden, niet aangestuurd door een boosaardige ahrimanische elite. [volgens het Van Coudenhoven-Kalergy-plan van ‘omvolking’...]

Ook als men Hollander, Engelsman of Fransman is, kan men in de medemens een Ik of geest erkennen die men respecteert.

Maar alleen kleinschaligheid en medezeggenschap d.m.v. referenda etc. garandeert dat de individuele zelfstandige burgers kunnen mee bepalen met wat er in hun gemeenschap gebeurt.

DE GEHEIMZINNIGE MAAN ALS NACHTMYSTERIE

De maan is anderzijds natuurlijk ook een geheimzinnig, mysterieus en moeilijk te begrijpen hemellichaam, de maan heeft heel veel verschillende kanten, daarom is zij ook moeilijk te doorgronden.

Het kleine kind van 0-7 in de *maanfase* leeft ook in een *droom-bewustzijn*, het slaapt veel en moet veel groeien, en het ***Maan-type*** is het mensentype van de ***'dagdromer'***, een introvert en passief mensentype, waar men vaak moeilijk hoogte van kan krijgen, die dus vaak ook iets geheimzinnigs hebben, zoals je dat ook vaak bij oosterse mensen hebt, bv. Indonesische mensen, daar leeft

de mysterieuze sfeer die Couperus in 'de stille kracht' beschrijft, als vanuit magische ondoorgroendelijke diepten een geheimzinnig gevaar dreigt...

De Maan en de betovering van de nacht en de natuur

De maan wordt ook verbonden met *Hekate*, als schutspatroon van de *heksen*, en staat ook voor tovenarij, magie, betovering, hypnose, mediumisme, slaapwandelen, spiritisme, en de Maan hangt samen met de mysterieuze wezens die in de natuur werken, de wereld der natuurgeesten, elfen, trollen, waternymfen, sirenen, boze geesten, met de geheimzinnige maannacht, met sprookjes, de fantasy-wereld, etc.

Gabriel of de *Maangodin* inspireert dus *vertellers* en schrijvers voor hun fantastische fantasievertellingen, en hangt samen met de wereld van het occulte, griezelfilms, spookhuizen, poltergeesten, vampiers, levende doden, weerwolven, die optreden als het volle maan is ed. (hysterie, manisch, maniak, Mondsüchtig, Pierrot Lunaire, manisch-depressief, extase...)

In mijn cursus over de toonsoorten laat ik talloze voorbeelden horen van werken in **B klein** [de **B** is de **maantoon!**] waar waternymfen, trollen, tovenaars, watergeesten, bosgeesten, maannachten, Klingsor, betoverde zwanen, sirenen, nevels, wolken, de Hebriden etc. worden uitgebeeld; - maar ook inspireert de Maangodin tot de romantiek van verliefden en dromers (Tristan und Isolde...). (in B groot en B klein!)

Al deze zaken komt men natuurlijk uitgebreid tegen in de romantische periode, waar veel werken in B ook voor de tragiek en het verlangen naar de onbereikbare geliefde staan [Tristan und Isolde (Wagner), Romeo en Julia (Tsjaikowsky), etc.] en de tragische liefdesdood...

Ook de Romantiek (met die mysterieuze gothic maansfeer), was een Gabriel-tijdperk, vermengd met Venus en later Zon.

Het verlangen naar een **familieleven** vinden we bv. ook terug bij **Schumann**, in bv. 'Frauen, Liebe und Leben', en alle stukjes die hij voor zijn kinderen schreef, zoals **Kinderszenen**... ⁴ en dit wordt vaak in verband gebracht met de literatuur- en kunst-richting van 'Biedermeier', zoals de novellen van Adalbert Stifter.

Het mysterieuze en mystieke karakter van de romantiek vinden we in veel romantische schilderkunst zoals van Schinkel en Caspar David Friedrich, Turner, en later ook wel bij de Pre-Rafaelieten.

---

⁴ Veel van dit soort stukjes van Schumann staan trouwens ook in Bes, wat de verlaagde Maantoon is.... Denk ook aan 'De Notenkraker' van Tsjaikowsky wat evenzeer in de kinderwereld speelt en in Bes groot staat....

Schubert was ook een ‘dromerig’ ‘Maantype’ volgens Zagwijn, en de toonsoort B speelt een belangrijke rol in zijn muziek, denk aan het 1^e deel van de Unvollendete 8^e symfonie wat met een geheimzinnige nachtelijke maanstemming begint, of het lied ‘Der Doppelgänger’...

DE SYMBOLIEK VAN DE LELIE

Ook wijst Pales erop dat in de Gabriel-periode 1525-1879 het Franse koningshuis zich liet symboliseren door de Franse lelie, en de lelie is de Maan-Gabriel-Maria-bloem [zie blz. 24! - Gabriel met de lelie!].

DE MAAN EN DE VROUW

Emil Pales wijst er ook op dat er in die periode veel vrouwelijke koninginnen waren, zoals Elisabeth de Grote rond 1600 in Engeland.

Rond 1600 waren er zo veel vrouwelijke koninginnen aan de macht dat Campanella noteerde dat er het gevoel was dat er een tijdperk van algemene vrouwelijkheid zou zijn ingetreden... (aldus Pales...)

Hier een lijstje van de meest beroemde koninginnen uit de Gabriel-periode 1525-1879:

Anne Boleyn van Engeland (1501 – 1536)

Maria I van Schotland (1542 – 1587)

Elizabeth I van Engeland (1533 – 1603)

Maria Theresia van Oostenrijk (1717 – 1780)

Catharina II van Rusland (1729 – 1796)

Marie-Antoinette van Frankrijk (1755 – 1793)

Victoria van Engeland (1819 – 1901)

DE MOEDER

Een centrale rol speelt de MOEDER in de Maan-thematiek.

De maan symboliseert de vrouw en vooral de MOEDER.

De moeder als spil van het huis en het huishouden.

Bekend is ook de dominante rol van moeders bij Joodse families (*Joods* is men via de *moederlijke lijn!!*), en wellicht in het algemeen bij volkeren die nog sterk vanuit het Gabriëlsche element leven zoals de Zuidelijke gewaarwordingsziele-volkeren, - zoals in Italië.

Maar de Joden hebben natuurlijk wel een sterke affiniteit met het maan-element. (ze doen bovendien ook aan tovenarij en magie...)

Volgens Steiner had het Joodse volk tot taak om de fysieke verschijning van het Christuswezen mogelijk te maken vanuit de maankrachten van de erfelijkheid, Jahwe was een Maangod.

Tenslotte vond deze taak haar vervulling toen de maagd Maria, gesymboliseerd door de witte lelie, onbevlekt ontvangen, het kindje Jezus mocht dragen wat haar door de Maan-aartsengel Gabriel werd verkondigd. (zie de afbeeldingen op blz. 10, onderaan!)

De Moeder Maria staat natuurlijk ook zeer hoog in aanzien in de katholieke kerk, naast het Onze Vader bidden de gelovigen het...

‘Weest Gegroet Maria, vol van genade, de Heer is met u, Gij zijt de gezegende onder de vrouwen en gezegend is Jezus de vrucht van uw schoot, Heilige Maria, Moeder van God, bid voor ons, zondaars, nu en in het uur van onze dood, Amen’....

Veel kathedralen zijn vernoemd naar ‘Notre Dame’.
De Heilige moeder...

Ook in de toonsoorten vind je dit Moeder-thema terug.
Ases dood uit de Peer Gynth van Grieg [de moeder van Peer] staat in B klein.

Het Stabat Mater van Dvorack, de treurende moeder van Jezus onder het kruis van Golgotha staat ook in B klein.

Maria en Michael – Maan en Zon – Artemis en Apollo

In sommige gevallen kan men een *Michaelskapel* vinden op een hoge heuvel, maar staat er in de buurt ook een enorm groot *Mariabeeld* op een nog hogere plek, zoals in *Le Puy en Velay*....

Zo vindt men de symbolen van Zon en Maan, Michael en Maria, Apollo en Artemis vaak bij elkaar in de buurt als broer en zuster.

Opmerkelijk is het dat de zon en de maan, vanaf de aarde bezien, even groot zijn. Daarom werden ze als broer en zuster gezien. (dag en nacht)

In Engeland heb je een Michaels-Apollo-ley-lijn, maar daar omheen kronkelt ook een Maria-lijn...

En Zondag en Maandag komen na elkaar....

TENSLOTTE – DE KREEFT-TIJD 2022

Nu, na twee jaar wereldwijde dramatische corona-terreur, coronamartelingen en angst en verschrikking door de grootste misdaden aller tijden die door de regeringen werden gepleegd, lijkt het wel of de wereld momenteel in een soort passieve ‘zomerslaap’ verkeert, behalve de boerenprotesten lijkt er op dit moment niet veel te gebeuren....

Dat op zichzelf lijkt dan ook wel weer karakteristiek te zijn voor de zomerse kreefttijd met haar Maan-achtige passieve droomsfeer...
Immers, het Maantype is de ‘dagdromer’, de baby slaapt en droomt, en zo bevinden wij ons nu, lijkt het wel, in een sluimertoestand, waar we misschien komend najaar ruw uit zullen ontwaken, als de krankzinnigen die momenteel de wereld regeren weer hun afgrijselijke en absurde corona-terreur over ons uit gaan rollen, wat God verhoede.

Marc van Delft, 5- juli 2022 (7 juli: laatste correcties)
(marcvandelft@gmail.com)

Meer info over de zienswijze van Emil Pales

Zie mijn andere artikelen waarin ik de planeten-aartsengelen tijdgeesten-theorie van Emil Pales bespreek:

[http://www.marcvandelft.nl/Het%20Zachariel-tijdperk%20-%201989-2061-4e%20versie%20\(1\).pdf](http://www.marcvandelft.nl/Het%20Zachariel-tijdperk%20-%201989-2061-4e%20versie%20(1).pdf)

<http://www.marcvandelft.nl/submenu386.html>

<http://www.marcvandelft.nl/Het%20vraagstuk%20van%20de%200seksualiteit%20-%202e%20versie.pdf>

<https://apokalypsnu.nl/nieuwsbrief/2021-15-december-de-wereld-situatie-revolutie-of-wijsheid-hoe-verder/>

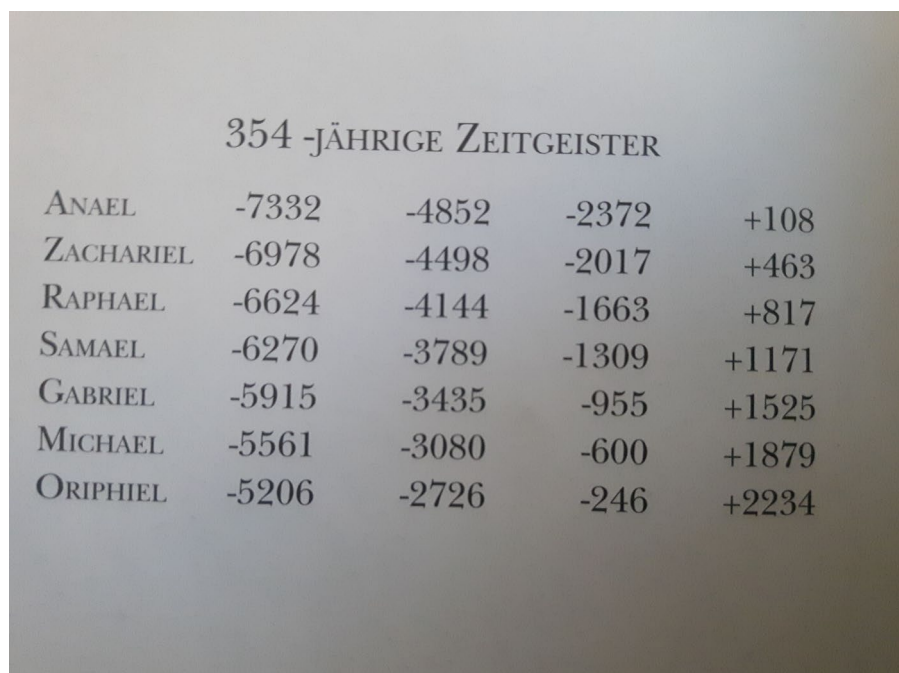
<http://www.marcvandelft.nl/IN%20MEMORIAM%20LOUIS%200ANDRIESSEN%20MET%20LINKEN%205.pdf>

Deze artikelen kan men vinden op mijn website:

www.marcvandelft.nl / <http://www.marcvandelft.nl/menu40.html>

-----

354 -JÄHRIGE ZEITGEISTER				
ANAEL	-7332	-4852	-2372	+108
ZACHARIEL	-6978	-4498	-2017	+463
RAPHAEL	-6624	-4144	-1663	+817
SAMAEL	-6270	-3789	-1309	+1171
GABRIEL	-5915	-3435	-955	+1525
MICHAEL	-5561	-3080	-600	+1879
ORIPHIEL	-5206	-2726	-246	+2234

De lange planeten-aartsengelen-tijdperken van 354 jaar

Zie: <https://sophia.sk/de/kniha/sieben-erzengel>

De Maan-aartsengel Gabriel met de witte lelie:

